

Székelyzsombori képek¹

Székelyzsombor – egy falu, egy tábor, egy ház és egy program egyszerre. A falu Erdélyben van, a Szászföld és a Székelyföld határán, kicsi, magyarok lakta, eldugott és nagyon szép. A tábor a Berzsényi Dániel Gimnázium és a brassói Áprily Lajos Főgimnázium közös táboraként 1991 óta működik. A Radnóti Miklós Gyakorlóiskola 2009-ben kapcsolódott be a programba.

A ház egy 19. század eleji parasztporta, amit évek óta építünk, felújítunk, hogy faluház és táborhely legyen belőle, és amelybe idén, 2010-ben beköltöztünk. A program pedig – kulturális, hagyományörző és műemlékvédő programunk – ezeket együtt jelenti: a budapesti diákokat az apró erdélyi faluban, barátságokat brassói és magyarországi gyerekek között, segítségnyújtást a falunak, időnként az építkezésben segítő holland egyetemistákat, pozsonyi gimnazistákat, építészhallgatókat, valamint kulturális programokat, utazásokat, fotózást, színjátszást és kézművességeket. *(Fenyő D. György)*

A rossz romániai utaknak van egy különösen rossz fajtája, ahol nem érteni, miért nem nő ki a fű a beton repedéseiben, hiszen a repedések már-már annyira elterpeszkedtek, hogy több helyet foglalnak, mint a beton maga. Ha a gyakorlott zomborozó megérzi a feneke alatt ezt az „utat”, ha már nem egy busz zötykölődését, hanem egy hajó imbolygását véli érezni, már tudja: lassan megérkeznek. És majd mindenki rohan üdvözölni a tavalyi barátokat

az Áprilyból, és elfoglalni a szénapadlás legpatinásabb derékaljait... *(Kasza Árpási Miksa)*

Rövid időre mintha egy teljesen más világba csöppentünk volna. Az utcán lovas kocsik közlekedtek, minden szembejövő embert üdvözölnünk illett, a telefonunkat tíz napra teljesen kikapcsoltuk, és körülbelül 30 lánnyal aludtunk együtt a padláson.

A tábor fő célja az volt, hogy megismerkedhessünk a falusi élettel, illetve, hogy segítsünk a falunak ott,

ahol éppen szükség van rá. Volt, aki székelykaput festett, volt, aki árkot ássott, tetőt foltozott. Mi azt élveztük a legjobban, hogy minden délelőtt a községházban kézműves és színjátszó foglalkozást tarthattunk a helyi gyerekeknek. Egy színdarabot is megtanultunk velük, amit a gyerekek előadtak a szülőknek és a falubeli érdeklődőknek. *(Havasi Virág és Fogti Orsolya)*

Délután irodalomszakkör Roland tanár úrral, álomfejtés Szilvivel, falukutatás Szöcs tanár úrral, kézműves Brigivel, rajz Sanyi bácsival, jóga Zsuzsával, vagy ha egyikhez sincs éppen hangulata az embernek, társasjátékhoz mindig talál társat. Este filmet nézünk, táncházazunk, énekelünk, ismerkedős játékokat játszunk vagy épp az építészetről hallgatunk előadást (építésztől vagy nem építésztől). Idén volt zombori olimpia, és a falu hoteltulajdonosa által meghirdetett sakkverseny.

kézműves és színjátszó foglalkozást tarthattunk a helyi gyerekeknek

¹ Az összeállításban a Radnóti Miklós Gyakorlóiskola egykori diákjainak levelei, évkönyvekbe írt beszámolóit, pontosabban azok szerkesztett részletei olvashatóak. Kivétel az első bekezdés szövege, amely 2010-ben a Radnóti soron következő évkönyvébe készült, és szerzője Fenyő D. György, az iskola tanára.

Brassóban két napot töltöttünk, otthonukban vendégül láttak minket az onnan jövő gyerekek. (*Siegler Anna*)

A táborba megérkezni olyan érzés volt, mintha valami népmesébe léptem volna be. Idén nyáron Banán (Bánáti Anna) vezetésével még falukutatásra is lehetőség volt. Persze az izmosabb, élénkebb egyedek számára van favágás és takarítás is, ami minden bizonnyal szintén érdekes és hasznos munka.

Egy délután lehetőségem volt one-on-one órát kapni Sanyi bácsitól. Ez az aranyos művész öregember, aki régen rajztanár volt, olyan lelki békét hozott nekem, mint senki más. Mondhatod, hogy „nem volt százas”, de látott bennem tehetséget, és nagy lelkesedéssel biztatott a művészi önkifejezésem felé. A tábor területén lakott egy kis viskóban. Azért jött le vidékre, hogy fessen. Ő volt a Klimt az én Schielémhez. A tábor másik csúcspontja a három táncház volt. Kifejezetten élveztem, mikor Szöcs tanár úrral mély beszélgetést folytattunk néptáncolás közben.

Nem vagyok kifejezetten táboros típus. Tíz nap (!) távollét a szobámtól meg az internettől elég kimerítő nekem. Az is, ha nincs privát zónám. Ennek ellenére biztosan megyek jövőre is. „Zsombor az Zsombor”. A ZSAZS-feeling, az valami teljesen más. (*Lajtai Enikő*)

Aznap már több táborozó karanténba került, mire én émelvegni kezdtem, és végül kénytelen voltam megadni magam haldokló gyomromnak: beteg lettem. De visszatekintve, bármennyire furcsa is, hihetetlenül boldog vagyok emiatt, mert ez volt életem legjobb betegeskedése. Nyolcan voltunk a karanténban, és baromi jól éreztük magunkat. Végig megvolt a téma, jól

elűtöttük együtt az időt. Ráadásul, míg az egészséges nép Csíkszeredára utazott, mi ott voltunk, fiatalon, betegen, előtűnk az élet és az üres tábor – mi kellett volna még? A felejthetetlen szenvedés közepette kinyögött félmondatok, az átforgolódott éjszaka nyomán végül még verset is írtunk. Erre mindig büszke leszek. Ha azt mondanák, holnap indulunk vissza, és az lenne a kérdés, megyek-e, habozás nélkül rávágnám: megyek. (*Bartha Benedek*)

Sok barátom első reakciója ez: „Te, mégis minek fizetsz azért, hogy dolgozhass?” Való igaz, hogy az ember azért kap pénzt, mert dolgozik. Ám éppen ez a legfurább és legszebb ebben a táborban:

ez volt életem legjobb betegeskedése

azért megyünk oda, hogy segítsünk azoknak, akiknek nehezebb a megfelelő anyagi körülmények megteremtése a fent jelzett módon.

A délutáni szakkörök alatt mindenki szorgalmasan körmöli a különféle köz- és magánleveleket, amelyek ezután az ebédlő falán elhelyezett zöld postaládába kerülnek. Az étkezéseknél a közlemények és közleplenyek felolvasásakor betegre nevetem magam.

Este, nagyrabecsült tanáraink elszundítását követően irány a Csala kocsmá, ahol már várnak minket ivócimboráink, a róka, a puma és a turul. A sárga földig leisszuk magunkat, s az ebből befolyt jövedelem azután hasznos célra fordítható a faluban... Sajnos ez igazából nem történik meg. Tanáraink ismeretlen oknál fogva idegenkednek a segítségnyújtás e formájától. A valóságban mi is alszunk, pihenünk. (*Kis Iván*)

Csend. Apró neszezés, cipzárok zizegése, lépcsőn letrappolás, ismerkedés és még valami... Valami hatalmas és jámbor.

Valami, ami körülöleli a tábor. Biciklik, teleshordó kongása és a kocsis zötyögése a köves úton. Tányérok csörömpölése, a haza-terő tehének kolompja, kutyák ugatása és a kutyákat üldöző gyerekek lábának csattanó visszhangja. Az ébredők szemükből ki-söprik az álmat, lábukról lesöprik a legyeket, pizsamában cammognak a reggelihez. Ő is leül, kezébe gőzölgő kék bögrét nyomnak.

A munkákat sorolják, mindenki mérleget. A kezek idegesen kutatnak más kezek után. Takarítani mész? – kérdezi kétségbeesetten

a mellette ülőt. – Nem, meszelek, de ott már nincs több hely. Végül az ablakfestés mellett dönt. Azzal úgyis hamar kész, és délután besegíthet a konyhásoknak, vagy azoknak a kalandvagyóknak, akik a temető rendbe hozásán igyekeznek.

Szieszta. Alvó emberek, és alvó embereket skiccelő fekete hajú lány. A rendetlen szobába szűrődő fény csíkokat vetít a falra, a táskákra, a táskák mellett széthagyott zoknikra és pöttyös papucsokra. Káosz. Ő sosem gondolta volna, hogy a káosz ilyen megnyugtatóan otthonos lehet, pedig az.

alvó emberek, és alvó embereket skiccelő fekete hajú lány

A délután magával hozza az erdő hűs illatát. Viaszszagú gyertyaöntés; esti, éneklős kirándulást megvilágító lámpások készítése; színes sárkányok, amelyek szépen szállnak majd a lenyugvó Nap fényében. Sokkal később meg már csak elköszön, s hálósákjába bábozódva mély álomba szenderül. Ő, a székelyzsombori táborozó.

(Koppány Csenge és Héder Lidia)

Ha velünk tartottál volna, te is flekkenezteél volna velünk utolsó nap. Beleírtál volna a szervező

tanároknak írt mesébe, amelyet a tábor 25. évfordulójának alkalmából készítettünk nekik. Nyugovóra már nem hajtottad volna a fejed, hiszen egész éjjel énekelteél a táborfüzénél, hogy aztán reggel útnak induljunk. Ha velünk jöttél volna, te is órákig rostokoltál volna a határon, ahol egy Kardos Csillával több hagyta el Romániát, mint amennyi bement. Mint életérzést is tudtad volna értelmezni, hogy Zsombor az Zsombor. (Hardi Noémi és Rapp Vera)

Csoportkép a házukban, 2010